

Nieuwsbrief april 2010

Geachte boerinnen en boeren,

Was de zuivelmarkt een persoon geweest, dan zou men zich ernstig zorgen gemaakt hebben over zijn erge hoesten en hoge koorts. Men zou alle mogelijkheden aangrijpen om hem weer op de been te helpen. Dat is precies wat de veehouders voorstellen aan de politiek door hen de mogelijkheid te geven een flexibele volumeregulering in te stellen, die de zuivelmarkt weer gezond maakt.

Wat kunnen we van de EU-politiek verwachten?

Onder druk van de protesterende veehouders heeft de EU-commissie de High-Level Expert Group on Milk (HLGM) ingesteld. Zij zal de zuivelmarkt onder de loep nemen en kijken wat men kan doen om deze te herstellen. De resultaten worden in juni openbaar gemaakt. Bij de EU-conferentie "What future for milk" in maart werden de eerste resultaten naar buiten gebracht. Je kunt ervan uitgaan dat door die inspanningen de inkomens van de melkveeouders niet verbeteren en ook een hoogwaardige duurzame melkproductie in Europa hierdoor niet bereikt wordt.

Het probleem ligt al in de opdracht besloten die de EU-commissie aan de HLGM heeft meegegeven. Flexibele volumeregulering is niet onderzocht. Naar landen als Canada, waar dit systeem zeer goed functioneert, wordt niet gekeken. De HLGM kijkt alleen naar contracten tussen melkveeouders en melkfabrieken en de positie van de producent. Ook onderzoekt men hoe een vangnet in extreme situaties moet functioneren. Deze politiek leidt niet tot een evenwichtige zuivelmarkt en het voorkomen van overproductie. Er is sprake van een chronische crisis. Alleen met flexibele volumeregulering kan de crisis opgelost worden. **Vanuit wetenschappelijke hoek geven de EU-Rekenkamer en de Europese SER aan hoe belangrijk regulerende maatregelen zijn in de zuivelmarkt.**

De melkveeouders van de EMB nemen geen genoegen met schijnoplossingen. Dit is de afgelopen tijd herhaaldelijk duidelijk gemaakt aan de politiek-verantwoordelijken. In gesprekken met EU-commissaris Dacian Cioloş, vertegenwoordigers van de HLGM, EU-Parlementariërs en nationale politici heeft de EMB duidelijk gemaakt dat zonder aanpassing van aanbod aan de vraag overproductie en hoge exportrestituties een groot probleem worden voor de EU. De opgerichte **EMB** High Level Group werkt aan een concept dat de totale zuivelmarkt weer gezond kan maken. Niet alleen op Europees niveau maar ook in de EU-landen zijn de EMB-organisaties intensief in gesprek met wetenschap en politiek.

De druk van de melkveeouders en maatschappelijke organisaties zal toenemen wanneer blijkt dat de maatregelen waar de EU-HLGM in juni mee komt niet leiden tot eerlijke melkprijzen voor de melkveeouders. **Een zieke zuivelmarkt met slechte inkomens voor de boeren heeft negatieve gevolgen voor milieu, dierenwelzijn, de plattelandseconomie, het landschap, de consument en de ontwikkelingslanden.**

Ik wens u veel leesplezier bij onderstaande verslagen uit diverse landen.

Hartelijke groet,
Silvia Däberits, EMB

“What future for milk?” Zuivelconferentie van de EU-Commissie

Op 26 maart 2010 vond de Zuivelconferentie in Brussel plaats die was aangekondigd tijdens de oprichting van de High Level Expert Group on Milk. Dacian Cioloş opende, daarna kwamen vertegenwoordigers van de Commissie en het EU-Parlement aan het woord. 's Middags ontstond er een felle discussie over de inrichting van de Europese zuivelmarkt. Hierbij was Romuald Schaber woordvoerder namens de EMB. Voor deze discussie was veel te weinig tijd ingepland. Hierna kwamen wetenschappers aan het woord over stabiliseren van de zuivelmarkt wat veel vragen opriep. De voorzitter van de EU-High Level Expert Group on Milk, Jean-Luc Demarty, meldde dat er nog geen concrete voorstellen liggen.

De groep behandelt de volgende punten:

1. Over contracten tussen boeren en hun melkfabrieken.
2. Hoeveelheden en prijzen.
3. Transparantie door middel van een prijsbewakingsinstituut.
4. Termijnmarkten als stabilisering van de markt.
5. Interventie instrumenten als vangnet behouden en de bedrijfstoelagen.

Eind juni zal de EU-HLGM haar bevindingen voorleggen aan de Landbouwrapad en het EU-Parlement die het vervolgens behandelt. Een vertegenwoordigster van de EU-Commissie maakte in de discussie al duidelijk dat contracten de prijzen voor de boeren niet verhogen. Het mededingingsrecht kan ook worden aangepast voor de producent. **De industrie en handel vond dat het meeste wel bij het oude kon blijven.** Samenvattend kun je zeggen dat het belang van de hele melkveehouderij nog niet tot iedereen is doorgedrongen. De EMB overhandigde een brief aan de voorzitter van de HLGM met de woorden dat men maatregelen verwacht, die daadwerkelijk zorgen voor een kostendekkende melkprijs ten behoeve van een duurzame melkveehouderij in Europa. Daarvoor is een flexibele volumeregulering noodzakelijk die ook oog heeft voor de consument, het landschap, het milieu, en mensen in ontwikkelingslanden. De maatschappij in dienst van de mens en niet omgekeerd.

Sonja Korspeter, EMB

Brief van EMB aan EU-HLGM

Geachte heer Demarty,
Geacht lid van de EU-HLGM,

De conferentie van twee weken geleden “What future for milk?” was een belangrijke etappe in het proces om oplossingen te zoeken voor de toekomst voor de zuivelmarkt in Europa. We spreken over hoogwaardige melkproductie en voedselzekerheid voor de Europese burgers. De EMB-vertegenwoordigers waren verbaasd dat de voorstellen heel algemeen zijn. Graag hadden we maatregelen gezien die dezelfde logica volgen. We hebben veel belang bij het constructief uitwisselen van ideeën en concepten met de EU-HLGM. Uw standpunten zijn niet helemaal doorzichtig daarom stellen wij u voor de volgende vragen te beantwoorden:

1. Hoe moet de conceptwetgeving er uitzien om zeker te stellen dat boeren een goed inkomen kunnen halen?
2. Welke instrumenten ziet u om de positie van de melkveehouder in de onderhandelingspositie tegenover de industrie te versterken?
3. Hoe denkt u te garanderen dat de productie aan de vraag wordt aangepast?
4. Hoe kan transparantie zorgen voor een betere prijs voor de melkproducent?
5. Hoe wilt u precies het mededingingsrecht veranderen, welke uitzonderingspositie stelt u voor om producentenverenigingen meer slagkracht te geven?
6. Wie profiteert het meest van de interventie? Wel risico lopen de boeren wanneer grote interventievoorraden boter en melkpoeder weer op de markt komen? En is de belastingbetaler bereid daarvoor te betalen?
7. Welke rol moet de EU-Commissie in de zuivelpolitiek spelen?

We verheugen ons op uw reactie voor 1 mei 2010, zodat wij onze bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van de problemen.

U kent onze stellingname die beschrijft hoe de positie van de melkveehouders in de voedselketen verbeterd kan worden om in Europa een duurzame kostendekkende melkveehouderij te behouden wat goed is voor het landschap en de consument.

Romuald Schaber, voorzitter EMB

Nederland

Europese zuivelpolitiek na 2015: Hoe komt het?

De DDB in discussie met wetenschappers en politici.

Onlangs organiseerde de DDB een aantal informatieavonden onder de titel **“Europees zuivelbeleid ná 2015 - EU-zuivelbeleid: hoe nu verder?”**. Hiervoor nodigde zij verschillende sprekers uit:

Mr.ir. Maria E.G. Litjens van Wageningen University & Research Centre (WUR), expert op het gebied van producentenorganisaties, kwam uitleg geven over de mogelijkheden en onmogelijkheden van producentenorganisaties. Hierover informeerde zij onlangs ook al de Vaste Kamer Commissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In de markt ordeningswetgeving zit veel ruimte die nog niet ingevuld is. Momenteel wordt er door de EU High Level Expert Group on Milk naar aanleiding van de acties van de DDB/EMB onderzocht hoe de melkveehouders meer invloed in de keten kunnen krijgen.

Ir. R.P. Lapperre, programmadirecteur Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (LNV) en lid van de Nederlandse afvaardiging in de EU-HLGM, zette uiteen hoe het ministerie tegen de zaken aankijkt en met welke insteek Nederland deelneemt aan de HLG. Dit is zeker niet de lijn die de EMB volgt. Hij zei dat onder druk van de acties (die te horen waren wanneer de EU vergaderde) men tot het oprichten van de HLG en de uitkering van de 280 miljoen € extra steun voor de EU-melkveehouders is overgegaan. Terwijl zij volgens Lapperre heel goed wisten dat er niet om meer subsidie gevraagd werd. In de zaal werd na de lezing een levendige discussie gevoerd door de aanwezigen.

Marc Jansen, hoofd consument en kwaliteit bij het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, belichtte de standpunten van de supermarkten en levensmiddelenhandel, hoe zij aankijken tegen de primaire producenten en hun rol in de keten, als ook de rol van de handel en retail in de huidige markt, wat zijn de aandachtspunten waar op ingespeeld wordt en wat er zoal gevraagd wordt door de consument van vandaag. Marc Jansen gaf aan dat, wanneer de DDB bij het Productschap Zuivel om een onderzoek naar een andere publicatievorm voor de prijsontwikkeling zou vragen, hij de DDB bij dit verzoek zeker zal ondersteunen.

Prof.dr.ir. Jan Douwe van der Ploeg, hoogleraar rurale sociologie en plattelandsontwikkeling (WUR), heeft een scherp beeld over de liberalisering in de landbouw. Hij schetste een beeld van wat de boeren de afgelopen jaren is voorgehouden met het oog op de toekomst en hoe dit heeft uitgedaakt voor de boeren. Hij toonde cijfers die aangaven dat de gepreekte schaalvergroting de boeren de afgelopen 20 jaar niets had gebracht. Sterker nog, de zogenaamde toekomstgerichte bedrijven (grote groei doorgemaakt) blijken in de huidige markt de eersten te zijn die in de problemen komen. Hij wijst erop dat er een omslag moet komen in het huidige marktdenken. Volgens Van der Ploeg hebben de acties van de DDB/EMB zin gehad en moet er zeker mee doorgedaan worden, het is een kwestie van lange adem en doorzetten.

Als laatste Dr.ir. Niek B.J. Koning, Assistant professor WU Social Sciences, ruraal beleid, o.a. expert op het gebied van de regulering van de zuivelmarkt. Hij heeft in de EMB HLG ook zijn visie op regulering van de zuivelmarkt naar voren gebracht. Koning is van mening dat de EMB-acties de trein van de EU sterk heeft afgeremd waardoor men bereid is alternatieven te bekijken. Wanneer de EMB de druk laat varen, zal de EU-trein binnen no-time weer op volle kracht het eigen spoor volgen.

Al met al kijkt de DDB terug op een aantal geslaagde informatiebijeenkomsten. Korte video-verslagen van al de sprekers zijn te vinden op www.ddb.nu.

Keuringsdienst van Waarde en NMV komen met oplossing analoge kaas

De NMV richtte zich eind vorig jaar tot hét consumentenprogramma over eten, “De Keuringsdienst van Waarde”, met de vraag opnieuw de misleiding rondom het gebruik van analoge of nepkaas voor het voetlicht te brengen.

Anderhalf jaar terug ontdekte de Keuringsdienst van Waarde dat kaas op pizza's en lasagne niet van de koe, maar van de palmolieplantage kwam. Het programma veroorzaakte grote opschudding met Kamervragen tot gevolg. De producenten van de nepkaas beloofden beterschap, maar ondernamen tot nu toe geen actie om ervoor te zorgen dat de consument niet meer op het verkeerde been gezet wordt.

Misleid

De consument wordt nog steeds misleid wanneer hij pizza's, lasagne of andere voorbereide producten met kaas koopt. Ten onrechte wordt op het etiket van het product vaak de indruk gewekt dat het product met echte kaas is gemaakt. In werkelijkheid gebruikt de voedingsmiddelenindustrie vaak analoge kaas. Analoge kaas is een product op basis van palmpitolie en melkeiwitten. Een plantaardig product dat eruitziet als kaas, maar een geheel andere smaak heeft. Het woord kaas mag niet eens voor een dergelijk product gebruikt worden omdat de wet stelt dat kaas uit koemelk geproduceerd moet zijn.

Omdat op de verpakking op geen enkele wijze te zien is óf en in welke mate de kaas is vermengd met nepkaas kan de consument geen overwogen keuze maken voor 100% echte kaas. Door deze vorm van misleiding wordt steeds meer echte kaas verdrongen door nepkaas. Dit kost de Nederlandse en Europese melkveehouders veel afzet van de voor kaas benodigde melk en dat drukt de toch al zeer lage melkprijs.

Melta

De Keuringsdienst van Waarde overlegde met leden van het Dagelijks Bestuur van de NMV en kwam na grondig onderzoek met een oplossing. Het product 'analoge kaas' zou een aparte aanduiding op het etiket moeten krijgen. Dat kan door de analoge kaas een naam te geven. Zo wordt voor de consument direct duidelijk wat er in een product zit.

In het programma kwam de Keuringsdienst van Waarde met het voorstel voor de naam “Melta”.

Hiermee heeft de consument de mogelijkheid om te kiezen. Duidelijk moet ook het percentage Melta naast het eventuele aandeel echte kaas aangegeven worden.

Om er voor te zorgen dat de nepkaasproblematiek daadwerkelijk op bovenbeschreven wijze wordt opgelost, vroeg de Keuringsdienst van Waarde de medewerking van Europarlementariër Esther de Lange. De Nederlandse volksvertegenwoordigster in Brussel onderkent het probleem en gaf aan dat na opmerkingen vanuit Nederland en Duitsland er een aanpassing in de wet moet komen, die er voor zorgt dat er een definitief einde komt aan de misleiding van de consument.

Aan het eind van de uitzending toonde NMV-voorzitter Hans Geurts zich uiterst tevreden over de na te streven oplossing. De NMV zal de Europese besluitvorming hieromtrent in nauw contact met Esther de Lange blijven volgen.

Ook de EMB houdt zich bezig met de analoge kaasproblematiek en heeft tijdens de hoorzitting van de EU High Level Expert Group on Milk het voorstel van de Keuringsdienst van Waarde betreffende de etikettering van analoge kaas onder de aandacht gebracht.

Voor de aflevering, zie <http://sites.rvu.nl/page/8741>.

APLI in Frankrijk

In april heeft de APLI heel wat vergaderingen georganiseerd om ook politici te interesseren voor de boerenbelangen. In Poitiers demonstreerden de vrouwen van melkveehouders ter nagedachtenis aan 800 collega's die zich van het leven beroofd hadden. De Franse politici beginnen de EMB te ondersteunen, zoals Ségolène Royal, de voorzitter van de regio Poitou-Charente, die zich voor "faire melk" uitgesproken heeft. Ook zijn er enkele acties geweest waaronder het uitdelen van melk en het met 200 boeren binnenvallen van een landbouwdienst. Volgens Pascal Massol, voorzitter van APLI, komen er weer acties gezamenlijk met alle Europese boeren om te zorgen voor een gezamenlijke zuivelmarkt.

Zwitserland

De botervoorraden zijn letterlijk tot grote hoogtes gestegen omdat de melkfabrieken veel te veel melk in hun contracten hadden afgesloten. De BOM, die in oktober 2009 is opgericht, is tot de slotsom gekomen dat er steeds te veel melk wordt geproduceerd. De Crema melkfabriek heeft inmiddels haar boeren bericht dat ze voor 17% van hun leveranties slechts 20 cent uitbetaald krijgen. De fabrieken hebben veel geld in capaciteit gestoken en menen dat het voordeliger is veel te produceren. De onvrede onder de boeren neemt toe. Op woensdag 21 april vond in Bern een demonstratie plaats van melkveehouders. Ze eisten onmiddellijke maatregelen om de zuivelmarkt te stabiliseren. De BOM heeft de dag erna een vergadering belegd. Maar wanneer ze geen goede oplossingen aanreikt, zal vroeg of laat de Zwitserse politiek zich over volumeregulering moeten uitspreken.
(Bäuerliche Interessengemeinschaft Milchmarktkampf) BIG-M

Uniterre: Open brief aan de Zwitserse melkveehoudersvakbond

Op 21 april heeft de melkproducentenorganisatie Uniterre een open brief gericht aan de Zwitserse melkveehoudersvakbond waarin ze de maatregelen opsomt die kunnen zorgen voor een gezonde zuivelmarkt. De belangrijkste zijn:

1. Volumeregulering.
2. Een hoeveelheid minder produceren.
3. Een gedeelte voor andere doelen gebruiken.
4. De productie per koe laten zakken - deelnemen aan een extensief programma.
5. Koeien laten slachten.

Spanje

De Spaanse producentenorganisatie Prolec wil een zetel in de Inlac die de beslissingen op de zuivelmarkt neemt. De reden is dat dan de voorstellen de politiek veel sneller bereiken. De leden van Inlac stemmen hierover.

Esther Lopera, PROLEC

India

Wij zijn niet tegen handel – oneerlijke handel is niet acceptabel

Uit het interview met Vijay Jawandhiya, woordvoerder van een coalitie van boeren uit India, blijkt dat boeren worden uitgebuit.

In India hebben boeren een slechte positie. Wij willen dat boeren een kostendekkende melkprijs ontvangen, ze worden nu uitgebuit. Na de import van melkpoeder is de prijs van de eigen binnenlandse melk dramatisch gedaald. De overheid heeft geprobeerd om de import te beperken, maar niet genoeg want men wilde graag goedkope producten voor de eigen bevolking.

De import van melkpoeder moet ingeperkt worden om boeren een eigen inkomen te verschaffen. Elk land of gebied zou moeten produceren wat het kan consumeren zonder dat eigen producten worden verdrongen. Wij zijn niet tegen handel maar wel tegen oneerlijke handel.

De melkveehouders in Europa willen geen overproductie. Ze willen slechts produceren wat in Europa afgezet kan worden. De overheden moeten dat met regelgeving ondersteunen zodat de boeren van hun bedrijfsvoering kunnen leven, aldus woordvoerder Jawandhiya. Dat is de enige weg om ook de arme bevolking in derde landen te beschermen. De handel moet eerlijk zijn.

Silvia Däberitz, EMB

Verevening Groot-Britannië

Groot-Britannië is één van de landen waar verevening een grote rol speelt. Er wordt op nationaal niveau verevend en niet per melkfabriek. Hierdoor is minder extra quotum beschikbaar. Bij de superheffing wordt vastgelegd hoeveel een producent meer mag melken. Ook zijn de gewone quota en de overproductie quota strikt gescheiden. Een verwerker kan deze beide niet met elkaar verrekenen. Op dit moment ligt de actuele melkproductie met 12.819,4 miljoen liter 12,79% onder het quotum van 14.699,4 miljoen liter.

Impressum

European Milk Board

Bahnhofstr. 31

D-59065 Hamm

Tel: 0049/2381/4360495

Fax: 0049/2381/4361153

E-Mail: office@europeanmilkboard.org

Website: <http://www.europeanmilkboard.org>